

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРТА ЙОРТКУЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

18-1 номерлы

2021 елның 15 апреле

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Урта Йорткүл муниципаль берәмлегендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү һәм карау тәртибе турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясы нигезендә, Урта Йорткүл муниципаль берәмлегенен Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Урта Йорткүл авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Урта Йорткүл муниципаль берәмлектә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, карау һәм карау тәртибен расларга.

2. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://www.spasskiy.tatarstan.ru>), хокукый мәгълүматның рәсми сайтында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырырга.

Урта Йорткүл Башлыгы

авыл жирлеге башлыгы:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Урта Йорткүл муниципаль берәмлегендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү һәм карау тәртибе

1 Бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге Тәртипне жайга салу предметы

1.1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм муниципаль берәмлекнең Урта Йорткүл муниципаль берәмлегенен Уставы нигезендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, карау, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуга бәйле барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен күрсәтелә торган инициатив проектларны кертү, тикшерү, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге Тәртипнең нигезләмәләре, әгәр закон һәм (яисә) башка норматив хокукый акт белән башкасы каралмаган булса, һәм алар нигезендә Урта Йорткүл жирлеге Советының кабул ителгән карарлары белән кулланылмый.

2 статья. Инициатив проектлар

1. Инициатив проект дигәндә әлеге Тәртиптә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Урта Йорткүл авыл жирлегендә яшәүчеләрнең (алга таба - Жирлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме аңлашыла, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча.

2. Инициатив проектта түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) Жирлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;

- 2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
  - 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән, нәтижәләрен) тасвирлау;
  - 4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәкле чыгымнарның алдан исәпләве;
  - 5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;
  - 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;
  - 7) инициатив түләүләрнең планлаштырыла торган күләменән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирлекнең бюджет чаралары күләменә күрсәтелү;
  - 8) Жирлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә күрсәтү.
3. Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләр алган, инициатор карары буенча график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин.

3 статья. Халык мәнфәгатьләрендә инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициатив проектлар халык мәнфәгатьләрендә тулаем жирлек мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдәге халык мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашырыла:

- 1) күпфатирлы йортның подъезды;
- 2) күпфатирлы йорт;
- 3) күпфатирлы йортлар һәм (яисә) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яисә планлаштыру структурасының башка элементы);
- 4) торак пункт;
- 5) торак пунктлар төркеме.

Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хокук бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатларында Урта Йорткүл авыл жирлегенә башкарма комитеты карары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар) белән жирлек территориясен (округ) өлешенә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициатив проектлар күрсәтелә, тикшерелә һәм жирлек территориясенә (округның) тиешле өлешенә чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

4 статья. Проект инициаторлары

1. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән чыгыш ясарга хокуклы:

- 1) уналты яшкә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун

гражданнан торган инициатив төркем (алга таба — инициатив төркем) (алга таба-инициатив төркем));

2) Территориаль ижтимагый үзидарә органнары;

3) иске авыл жирлеге;

4) жирле ижтимагый берләшмәләр;

5) ижтимагый берләшмәләрнең жирле бүлекчәләре;

6) беренчел профсоюз оешмалары;

7) торак милекчәләре ширкәтләре,

8) бакчачылык яки яшелчәчелек коммерцияле булмаган.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

1) инициативалы проект эзерлиләр;

2) инициативалы проект турында фикер алышуну оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданның фикерен ачыклауны тәмин итәләр;

3) инициативалы проектны Урта Йорткүл авыл жирлеге Башкарма комитетка (алга таба – Комитет) кертә;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;

5) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.

3. Инициатив төркем төзү һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү Беркетмә белән рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территориаль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар Ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 статья. Инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерен ачыклау

1. Инициатив проект инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган жирлек халкы яисә аның өлеше халкы тарафыннан хупланырга тиеш.

2. Проект инициаторы түбәндәге рәвешләрдә инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерләрен ачыклауны оештыра:

1) гражданның жыйынында инициатив проектны карау;

2) гражданның жыйынында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданның жыйынында яисә конференциясендә инициатив проектны карау;

3) гражданның сорашып белешү үткәру;

4) инициатив проектны хуплап гражданның имзаларын жыйу.

3. Проектның инициаторы инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерен ачыклауның берничә төрәннән файдалану

турында карар кабул итэргэ хокуклы.

6 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнарның жыены

1. Инициативалы проектны (алга таба — жыен) күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыены проект инициаторы мөрәжәгәте нигезендә жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.
2. Жыен үткәру турында проект инициаторының мөрәжәгатендә күрсәтелә:
  - 1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилиясе, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пункттының исеме, атасы, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны турында белешмәләр);
  - 2) инициативалы проект турында белешмәләр;
  - 3) инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча Башкарма комитет белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, атасының телефон номерлары, телефон номерлары;
  - 4) жыенның датасы, вакыты һәм урыны турында тәкъдимнәр;
3. Жыен Урта Йорткүл авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең Уставында һәм нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.
  4. Жыен үткәру турында берничә үтенечнамә килгән очракта, бер жыенда берничә инициатив проектны карау мөмкин.

7 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба — жыелыш) проект инициаторы карары белән билгеләнә һәм үткәрелә.
2. Жыелыш авыл жирлеге территориясе өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатләрәндә инициатив проектны тормышка ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны тормышка ашыру жирлек халкы мәнфәгатләрәндә планлаштырыла икән, жирлек территориясенә төрле өлешләрәндә берничә жыелыш үткәрелергә мөмкин.
3. Жыелышта унтугыз яше тулган Тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.
4. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:
  - 1) көндезге формада-көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өчен халыкның уртак булу рәвешендә;
  - 2) көндезге-читтән торып-көн тәртибендәге мәсьәләләрне карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген, шулай ук жыелышны үткәру турындагы хәбәрдә күрсәтелгән яки сайтны кулланып тавыш бирүне билгеләнгән вакытка яки адрес буенча яшәүчеләр карарларын тапшыру мөмкинлеген күздә тоткан формада. <http://www.spasskiy.tatarstan.ru> (алга таба-сайт).
5. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Әлеге очракта

жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча хокуklar һәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәрү, документлар эзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

7. Башкарма комитет проект инициаторына жыелышны үткәрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәрү өчен бушлай бина бирә. Башкарма комитет карары белән жыелышлар үткәрү өчен бирелә торган бүлмәләр исемлеге раслана.

8. Жыелыш катнашучылар арасында тиешле территориядә яшәүче 16 яшькә житкән кешеләрнең гомуми санының 50% ын тәшкил итә.

8 статья. Жыелышны үткәрүгә эзерлек

1. Жыелыш үткәрү турында проект инициаторының карарында күрсәтелә:

1) фикер алышу өчен үткәрелә торган инициативалы проект

жыелма;

2) жыелышны үткәрү формасы (көндезге яки көндезге-читтән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндезге - читтән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндезге-читтән торып уздыру очрагында — шулай ук тавышка куелган мәсьәләләр буенча халык карарларын кабул итүне тәмамлау датасы һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында Карар кабул итү вакыты;

5) жыелышны көндезге формада уздырыла торган жыелышта катнашучылар йә жыелышны көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланыла торган саны, жыелышны көндезге-читтән торып уздыру очрагында;

6) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны үткәрү турында хәбәр итү ысуллары.

2. Проект инициаторы жирлек башкарма комитетына жыелышны үткәрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жибәрә.

3. Жыелыш үткәрү турында хәбәрнамәдә күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исем-фамилиясе, яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.

4) жыелышны үткәрүдә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәрү өчен бина бирү (жыелышны көндезге-читтән торып үткәрү очрагында) һәм (яки) тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында үтенеч;

4. Жыелышны үткәрү турында белдерү проектын инициаторы һәм аны

оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исемнән жыелышны үткәрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны уздыру өчен урын бирү турында үтенеч булган очракта Урта Йорткүл авыл жирлеге башкарма комитетына хәбәр килгән көннән алып өч көн эчендә уздыру өчен урын бирү мөмкинлеге турында проект инициаторына хәбәр итә яисә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проектның инициаторы күрсәтелгән тәкъдимне алган көннән алып өч көн эчендә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртүгә ризалыгы яисә килешмәве турында хәбәр итәргә тиеш (жыелыш читтән торып уздырылган очракта, тәкъдимнәр буенча фикер алышу).

3. Башкарма комитет жыелыш үткәрү турында белешмәләр урнаштыра, шул исәптән инициатив проект белән танышу тәртибе турында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Жирлекнең рәсми сайтында:

- 1) үткәрү турында хәбәрнамә кергән көннән алып өч көн эчендә жыелышлар;
- 2) урынны һәм (яисә) жыелышны уздыру датасын һәм вакытын үзгәртү турында тәкъдим белән проект инициаторы ризалыгын алганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны читтән торып уздырылган очракта, көндөзгә бүлектә фикер алышу).
4. Башкарма комитет жыелыш үткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторын күрсәтү максатларында вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Башкарма комитет вәкаләтле вәкилне билгеләү турында алдан ук проект инициаторына хәбәр итә.

9 статья. Жыелышны көндөзгә формада уздыру тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданның Башкарма комитет раслаган форма буенча исемлек төзеп теркәүне тәмин итә. Жыелышта катнашкан гражданның исемлеге жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеш булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм секретарь сайлана. Председатель жыелыш алып бара, көн тәртибендәге мәсьәләләргә игълан итә, катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш кабул иткән карарларны формалаштыра, аларны тавыш бирүгә куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

5. Секретарь жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш кабул иткән барлык карарлар чагылдырыла, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелә.

Жыелыш протоколына секретарь һәм жыелыш рәйсе имза сала.

6. Жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) жыелышны уздыру урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданның саны;
- 3) аларның яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәйсе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә;
- 5) көн тәртибе мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар.

10 Статья. Жыелышны читтән торып уздыру тәртибе

1. Жыелышны көндөзгә-читтән торып үткәргән очракта көн тәртибәндәгә мәсьәләләр буенча турыдан-туры фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырылаәлегә Тәртипнең 9 статьясы белән.

2. Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткәру турында хәбәрдә күрсәтелгән, тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарның язма рәвешендә рәсмиләштерелгән урынга яки адрес буенча жиберергә хокуклы. Карарның якинча формасы Башкарма комитет тарафыннан раслана.

3. Көндөзгә-читтән торып үткәрелә торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук карарлар кабул итү тәмамланганчы алынган затлар санала.

4. Жыелышны үткәру вакытында махсус сайттан файдаланып, көндөзгә-читтән торып уздырылган очракта, жыелышны үткәру турында хәбәр урнаштыру һәм турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү көн тәртибе мәсьәләләре буенча күрсәтелгән сайтта үткәрелә.

5. Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү махсус сайттан файдаланып, жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан, "әйе", "юк" яки "тыелып" формулировкалары белән чагылдырылган көн тәртибәндәгә һәр мәсьәлә буенча карар күрсәтү юлы белән башкарыла. Махсус сайтны кулланып тавыш бирүдә катнашучылар булып тавыш бирү датасына һәм вакытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешеләр санала. Халыкны идентификацияләү Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып башкарыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакыты һәм тәмамланганчы тәнәффесез үткәрелә.

6. Махсулаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә төзелә һәм мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә сайтка урнаштырыла. Тавыш бирүнең таныкланган беркетмәсен Башкарма комитет проект инициаторына алар төзелгәннән соң өч көн эчендә жиберә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

1. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең шәхси мәгълүматны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш, ул "Шәхси мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

2. Сораштыру юлы белән яисә махсулаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирү тәмамланганнан соң секретарь жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәйсе имза сала.

3. Читтэн торып жибэрелгән жыелыш беркетмәсендә;
түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) көндөзгә фикер алышуны уздыру урыны һәм вакыты;
- 2) читтэн торып тавыш бирү ысулы, башлану һәм тәмамлану вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданның саны;
- 4) яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 5) жыелышның көн тәртибе, көннең эчтәлеген;
- 6) көн тәртибе һәм тавыш бирү нәтижеләре мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар.

11 Статья. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданның имзаларын жыю

1. Инициатив проектларны хуплап гражданның имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

1. Инициатив проектларны хуплап имзалар саны, инициатив төркем әгъзаларының имзаларын да кертеп, тиешле территориядә яшәүче 16 яшькә житкән халыкның гомуми саныннан 50 %тан артыгын тәшкил итәргә тиеш.

2. Имзалар жыю түбәндәге тәртиптә гамәлгә ашырыла:

1) имзалар аларны имза кәгазенә кертү юлы белән жыела, аның рәвешен Башкарма комитет тарафыннан раслана;

2) имза кәгазендә имзалар жыюны гамәлгә ашыра торган инициатив проект күрсәтелә;

3) имза кәгазендә кеше имзасы һәм аны кую датасы куела. Имза һәм аны кешесен үз кулы белән кую. Имза кәгазендә үз имзасын куйган кеше турындагы белешмәләр имзалар жыюны гамәлгә ашыручы зат үтенечен буенча имза кәгазенә кертеләргә мөмкин. Күрсәтелгән белешмәләр бары тик кулъязма ысул белән генә кертелә, бу чакта карандашлар кулланылу рәхсәт ителми;

4) яшәүчеләр бер үк инициативалы проектны яклап бер генә тапкыр имза кую;

5) һәр имза кәгазе проект инициаторы вәкилен имзалары белән таныклана. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкилен үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәү урынын адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны кертү датасын кую;

6) имзалар жыйганда кул кую кәгазен лицевой һәм әйләнеш ягында тутыру рәхсәт ителә. Шулай ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясен булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкилен турында таныклыклар кул кую кәгазенен икенчел ягында турыдан-туры яшәүченең соңгы имзасыннан соң куела;

7) имза жыйганда һәр кешенен шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгын алырга кирәк, ул "Персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

12 статья. Әлеге инициативалы проектқа ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен граждандардан сорапшыру үткәрү

1. Әлеге инициативалы проектқа ярдәм итү турында граждандар фикерен ачыклау өчен (алға таба-сорапшыру) жирлек халқы инициативасы яисә аның өлешендә үткәрелә, аларда түбәндәге очрақларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны тулаем авыл жирлеге мәнфәгатләрәндә тормышқа ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны жирлекнең 1000 кешедән артып киткән өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатләрәндә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сорапшыру билгеләү өчен проект инициаторы жирлек советына гариза жиберә, анда күрсәтелә:

1) инициативалы проект, аңа карата сорапшыру уздырырга тәкъдим ителә;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сорапшыру үткәрү датасы һәм сроклары турында;

б) сорапшыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сорапшыру үткәрү методикасы турында;

г) сорапшыруда катнашучы жирлек халқының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торақ пунктының Исеме, Исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

4) Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган 10дан да ким булмаган авыл жирлегендә яшәүче 10 кеше имза сала. Бу очрақта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләргә) кул куйган затлар турында белешмәләр күрсәтелә.

5) Жирлек советы гариза кәргән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сорапшыру билгеләү яки сорапшыру бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә.

6) Сорапшыру үткәрү турындагы инициативаны әлеге статьяда билгеләнгән тәртипне бозу, әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан жирлек халқының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дәрәс итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сорапшыру бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

7) инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча граждандарны сорапшыру үткәрелә, билгеләнгән тәртиптә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлешендә граждандарны сорапшыру билгеләү һәм

үткөрү тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актның исеме һәм реквизицталары күрсәтелә.

8) сораштыруда жирлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша, аларда 16 яшкә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

9) сораштыру нәтижәләрен Башкарма комитет проект инициаторына, аларны ясаганнан соң, 3 эш көненнән дә соңга калмыйча житкерә.

13 Статъя. Инициатив проектларны башкарма комитетка кертү

1. Инициативалы проект керткәндә Башкарма комитетка тапшырыла:

1) проектның кәгазьдә һәм электрон формада тасвирламасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статъясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исемненнән Башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) жыен, гражданнар жыелышлары яки конференцияләре беркетмәсе, гражданнардан сораштыру нәтижәләре һәм (яки) муниципаль берәмлектә яшәүчеләр тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Әлеге статъяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар Башкарма комитетка инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә игълан ителгән кыйммәт белән почта аша жиберелә һәм кертемнәр исемлеге белән жиберелә.

Әлеге статъяның 1 өлешендә, башкарма комитетта күрсәтелгән документларны алу көне проектны кертү датасы булып тора.

3. Документлар инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда проектның инициаторы тарафыннан турыдан-туры бирелгән зат тарафыннан турыдан-туры башкарма комитетка тапшырылган очракта, күрсәтелгән затка, исемлеген һәм аларны алу датасын күрсәтеп, документлар алуда расписка бирелә. Расписка документларны алу көнендә башкарма комитет тарафыннан бирелә.

14 статъя. Инициатив проектларны карау комиссиясе

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба-комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссиянең саны 10 кеше тәшкил итә.

3. Комиссиянең персонал составы Башкарма комитет карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге төшереп калдырылсын өчен төзелә.

4. Комиссия комиссия рәйсе, Комиссия рәйсе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рәйсе:

1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлегенә белән җитәкчелек итә;

2) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын төзи;

3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;

4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәйсе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәйсе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне гамәлгә ашыра;

2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларны комиссиянең чираттагы утырышын үткәрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

8. Комиссия әгъзасы:

1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

10. Комиссия утырышы анда аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлегенә тәмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проектны башлап җибәрүчеләргә аны үткәрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан карарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән карар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы язма рәвештә үзенең аерым фикерен белдерергә хокуклы, ул комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиеш.

16. Комиссия утырышы нәтижеләре буенча беркетмә төзелә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылганнан

соң өч эш көне эчендә имзалана.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көннәннән дә соңга калмыйча, Башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәмин итүне Башкарма комитет башкара.

15 статья. Инициатив проектны башкарма комитет тарафыннан карау тәртибе

1. Инициативалы проект Башкарма комитет тарафыннан кертелгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2. Башкарма комитетка инициатив проект кертү турында мәгълүмат «Новая жизнь» (Яңа тормыш) район газетасында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм Спас муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш <http://www.spasskiy.tatarstan.ru> инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә Башкарма комитетка әлеге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә, шулай ук проект инициаторлары турында күрсәтелгән белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар Башкарма комитетка үз искәrmәләрен һәм инициатив проект буенча тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты күрсәтелеп хәбәр ителә.

3. Инициативалы проект буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкил итә. Үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә житкән жирлек халкы жиберергә хокуклы. Искәrmәләр һәм тәкъдимнәр Башкарма комитетка яшәүче тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә почта аша жиберелә.

4. Инициативалы проект буенча искәrmәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Башкарма комитет Житәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Әгәр Башкарма комитетка берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирлау белән, комиссия Башкарма комитет житәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткәрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

7. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча Башкарма комитет житәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендә эшне дәвам итәргә жирлек бюджеты турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү) нигезендә тиешле максатларга һәм (яки) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе нигезендә жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү;);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

8. Житәкче инициатив проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очрақларның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү.;

2) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларынын Урта Йорткүл жирлек уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау.;

4) жирлек бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган).;

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карар проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

10. Башкарма комитет әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пункттында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, Башкарма комитет вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

16 статья. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурста сайлап алуны комиссия гамәлгә ашыра.

2. Конкурс сайлавы критерийлары түбәндәгеләр:

1) инициатив проект хәл итүгә һәм аны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән проблеманы билгеләүдә халыкның катнашу дәрәжәсе;

2) инициатив проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

3. Конкурста сайлап алу критерийлары, аларның кыйммәтләре, аларга туры килә торган баллар һәм үлчәү коэффициентлары әлеге Тәртипкә кушымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.

4. Конкурста сайлап алу әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында гамәлгә ашырыла.

5. Комиссия конкурс аша сайлап алынган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә инициатив проектларны бәяли.

6. Конкурс нигезендә сайлап алу йомгаклары буенча, йомгаклау билгесен

исәпкә алып, комиссия инициатив проектларны узган яисә конкурс сайлавын узмаган дип игълан итү турында карарлар кабул итә.

7. Узган конкурс сайлап алуы барлык критерийлар буенча иң зур суммар балл алган инициатива проекты дип игълан ителә.

17 статья. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында башкарма комитет карары

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет карар чыгара.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карар үз эченә алырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән Чараның атамасы;

2) жирлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чаралар (чаралар) һ. б.);

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;

4) заказчы, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), сату вакытычаралар (чаралар);

6) инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, объектны (чараларны) үткәругә объектның күз алдында тотылуы (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) үткәругә чараларның иң чик күләме;

7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәругә чараларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

18 статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициатив проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Инициатив проектны Башкарма комитет тарафыннан карау, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны файдалану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат «Яңа тормыш» район газетасында (Яна тормыш) басылып чыгарга һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://spasskiy.tatarstan.ru/>) урнаштырылырга тиеш.

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында башкарма комитетның хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерергә) һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://spasskiy.tatarstan.ru/>) урнаштырылырга тиеш.

Муниципаль берәмлектә
инициатив проектларны
күрсәтү, кертү, тикшерү
һәм карау тәртибенә
кушымта

№ критерий	Критерий исеме/критерийлар төркеме	Критерий буенча баллар
I.	Проектны гамәлгә ашыру ижтимагый файдалы	

	<p>проект муниципаль берәмлек халкы өчен югары социаль, мәдәни, ялитү һәм башка ижтимагый файдалы дип бәяләнгән:</p> <p>актив граждандык позициясен, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга ярдәм итә, эхлак, толерантлык, башка социаль һәм ия тлесеый фатларга (чаралар, акцияләр, форумнар) тәрбия бирүгә юнәлдерелгән;</p> <p>социаль өлкә муниципаль объектларын төзүгә, үстерүгә һәм ремонтлауга юнәлтелгән;</p> <p>ижтимагый инфраструктура объектларын, төзекләндерү, рекреация зоналарын, социаль тарту нокталарын, халыкның күпләп ялитүурыннарын булдыруга, үстерүгә һәм ремонтлауга юнәлтелгән</p>	5
	проект ижтимагый файдасы булмаган буларак бәяләнгән.	0
II.	Халыкны бәяләү буенча актуаль (кискенлек) проблемалар:	
	бик югары проблема - халык тарафыннан проблема тәнкыйть буларак бәяләнгән, проблеманы хәл итү халыкны тормыш белән тәэмин итү шартларын саклау һәм саклау өчен кирәк.	8
	югары - проблема халык тарафыннан житди бәяләнгән, аның чишелеше булмау тормыш сыйфатына тискәре йогынты ясагачак.	7
	уртача - проблема халык тарафыннан актуаль буларак бәяләнгән, аның карары яшәү сыйфатын яхшыртуга китерергә мөмкин	6
	түбән - халык тарафыннан актуаль дип бәяләнгәнми, аның карары тормыш сыйфатын яхшыртуга китерми.	0
III.	Инициатив проект нәтижәләрен тоту (аларга ярдәм итү) максатларында алдагы чорларда чыгымнарын гамәлгә ашыру зарурлыгы	
	юк	5
	әйе	0
IV.	Инициатив проектны гамәлгә ашыру срогы	
	1 календарь елга кадәр	4
	2 календарь яшькә кадәр	3
	3 календарь елга кадәр	2
	3 календарь елдан артык	1

V.	«Эксплуатация вакыты (тормыш вакыты)» инициатив проект нәтижеләре	
	5 яшьтән	4
	3 яшьтән 5 яшькә кадәр	3
	1 яшьтән 3 яшькә кадәр	2
	1 яшькә кадәр	1
VI.	Гаризага кушып бирелгән проект-смета (смета) документларының (төзелеш (реконструкция), ремонт, ремонт буенча) булуы)	
	проект-смета (смета) документациясенә кирәкме-юкмы	10
	юк	0
VII.	Кәгазь чыганакта һәм электрон рәвештә презентация материалларының заявкаг алушымт аителүе	
	әйе	10
	юк	0
VIII.	Халыкның инициатив проектын уртак финанслау дәрәжәсе	
	проект бәясенәң 20%ыннан	5
	проект бәясенәң 15%тан 20%ка кадәр	4
	проект бәясенәң 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясенәң 5%тан 10%ка кадәр	2
	проект бәясенәң 5%ына кадәр	1
IX.	Юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар инициативасы проектын финанслашу дәрәжәсе	
	проект бәясенәң 20%ыннан	5
	проект бәясенәң 15%тан 20%ка кадәр	4
	проект бәясенәң 10% тан 15% ка кадәр	3

	проект бәясеңең 5%тан 10%ка кадәр	2
	проект бәясеңең 5%ына кадәр	1
X.	Инициатив проектны гамәлгә ашыруда халыкның хезмәтк атнашу дәрәжәсе	
	проект бәясеңең 20%ыннан	5
	проект бәясеңең 15%тан 20%ка кадәр	4
	проект бәясеңең 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясеңең 5%тан 10%ка кадәр	2
	проект бәясеңең 5%ына кадәр	1
XI.	Инициативпроектныгамәлгәашырудаюридикзатларныңһәминдивидуальэшкуарларныңхезмәтк	
	проект бәясеңең 20%ыннан	5
	проект бәясеңең 15%тан 20%ка кадәр	4
	проект бәясеңең 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясеңең 5%тан 10%ка кадәр	2
	проект бәясеңең 5%ына кадәр	1